

РЕЦЕНЗИЯ

От: **Доцент, доктор, Димитър Иванов Трендафилов**
Нов български университет; 3.8 Икономика (Маркетинг)

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност в УНСС.

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед No. 3519/29.10.2025 г. на Ректора на УНСС.

Автор на дисертационния труд: **Лилия Миткова Йотова**
Тема на дисертационния труд:

„Бизнес с интелектуална собственост във фотографската индустрия“

1. Информация за дисертанта

Дисертантът Лилия Йотова се е обучавала в докторска програма към катедра „Интелектуална собственост и технологичен трансфер“ на Бизнес факултета на УНСС съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС в редовна форма № 1044/12.04.2021 г. със срок на обучение от 03.05.2021 г. до 03.05.2024 г. Докторантурата е удължена със Заповед № 617/11.03.2024 г. за срок от 1 (една) година до 04.03.2024 г. Трансформирана в задочна форма на обучение със Заповед № 429/14.02.2025 г. за срок от 1 (една) година до 05.03.2026 г.

• *Кратка биографична справка* – След завършване на средно-специално образование по изкуствата и културата (профил „Полиграфия“) в ССУ по полиграфия и фотография „Юлиус Фучик“, Лилия Йотова е придобила степените на висше образование първо в НБУ(програма „Икономика – Бизнес администрация“, със специалност „Стопанско управление“), а след това в СУ „Св. Климент Охридски“ (Магистър в специалност „Печатни медии“), както и притежава различни документи

свидетелстващи за придобити допълнителни квалификации (в т.ч. фотография) и за владене на чужди езици. Кариерното ѝ развитие минава през позиции в различни организации като отговарящ за връзките с обществеността и стига до фотографска и фото-журналистическа дейност, като от десет години насам е преподавател по специалността в „Частен професионален колеж по екранни изкуства „Арт колеж“ София“ и председател на НПО „Асоциацията на професионалните фотографи“ със седалище в гр. София.

• *Кратка информация за изпълнението на индивидуалния план* – В хода на обучението/подготовката си Лилия Йотова е положила успешно следните изпити от *Блок А* - „Методика на научните изследвания, „Статистически методи и иконометрични модели в изследователската дейност“ и „Икономикс“ и изпити от *Блок Б* /специализираните дисциплини/ - „Художествено-литературна собственост“, „Интелектуална собственост в творческите индустрии“ и „Реферат по темата на дисертацията „Бизнес с интелектуална собственост във фотографската индустрия“.

Между 2021 и 2025 г. тя е осъществила интензивна научно-изследователска дейност, изразяваща се в подготовка на основните параметри на научното изследване, засегнато в дисертационния труд („тема, структура, заглавие и съдържание“); положила е нужните усилия в събиране и подбор на научна литература и други информационни източници по темата, запознала се е нашироко с международната практика, в т.ч. е проучила различни казуси относно нарушаване на правата на ИС в областта на фотографията.

Също така, в посочения период тя е изготвила дизайн на анкетните проучвания, засегнати в дисертационния ѝ труд, които в последствие е разпространила онлайн сред двете целеви за изследването ѝ групи – създатели (професионалисти и полупрофесионалисти/любители) и ползватели (разнородна група, подбрана на случаен принцип) на фотографски продукти/съдържание.

Що се отнася до приноса на дисертанта към активности на катедрата и университета, тя е провела лекционни занятия в модули, свързани с художествената собственост, авторските и сродните им права в бакалавърска степен на обучение (по-конкретно, по дисциплините

„Интелектуална собственост“ и „Научна етика“), а взема участие и в организационни и научни форуми на катедрата (по-конкретно, в създаването на АРТС – „Алианс за развитие на творческите сили през“ през 2022 г. и в IX издание на „Международен фотографски форум за професионални фотографи и видеографи“).

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

- Дисертационният труд на Лилия Йотова е с основен текст от 239 стандартни страници от общ обем от 280 страници. Той е разделен на увод, три самостоятелни глави и заключение – в първа глава: *Фотографска индустрия и фотографски произведения* са изложени историята, спецификите, основните ползватели и технически характеристики на фотографската индустрия; във втора глава: *Интелектуална собственост във фотографската индустрия. проблеми и предизвикателства пред участниците* дисертантът е фокусирал усилията си върху нормативната уредба, международната хармонизация и предизвикателствата пред регулирането на обществените отношения, възникващи от създаването, (справедливото) използване и монетаризирането на продуктите във фотографската индустрия; в трета глава: *Бизнес модели във фотографската индустрия* са изложени резултатите от собственото анкетно проучване, представени са авторските концепции за подходящи за индустрията бизнес модели и са обобщени изводи, на база на цялото изложение.

- Списъкът с използваните източници в дисертационния труд наброява 136 заглавия на български и английски език, а този с нормативната база добавя още 37. Налице са две приложения, съдържащи графиките с резултати, получени от двете проведени анкетни проучвания, които са фокус на разглеждане в първата част на трета глава.

- Дисертантът е използвал и се е позовал на общо 70 фигури и 27 таблици, като немалка част от тях са автори и следват резултатите от научно-изследователската работа, предхождаща създаването на труда.

- Освен че *темата на дисертацията е дисертабилна*, тя е и безспорно **актуална** поради няколко фактора на средата, които подлагат фотографската дейност на значими промени – дигитализацията, бурното

развитие и масовата употреба на ИИ, както и твърде бавното обогатяване и синхронизиране на законодателството в нужната посока.

- *Предметът, обектът, целите и задачите* са ясно формулирани и напълно кореспондират с темата, заложена в заглавието. Наред с това, дисертантът е формулирал и четири работни хипотези, които придават необходимата структура на изследователската ѝ работа и обективност на изводите от направените върху данните анализи.

- *Броят и характерът на използваните източници на информация* – широкият спектър както нормативни, академични, пазарни, така и потясно профилирани (професионални) източници, показват широкият поглед на дисертанта върху изучаваната материя и нейната проблематика. Характерът на източниците са позволили изследователската работа да се извърши максимално качествено както по отношение на миналото, така и на настоящето на фотографската индустрия, при успешно съчетание на историческите, техническите, регулаторните и икономическите ѝ аспекти.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

- *Теоретични резултати* – На *първо* място, определено е създадено **ново знание**. Тук е редно да се вземе предвид с положителен знак, че Лилия Йотова е подхождала **интердисциплинарно**, което повишава още повече стойността и на вложения труд, и на резултатите от него. На *второ* място, разработен е нов подход за прилагане **на бизнес моделите във фотографската индустрия**, отчитащи условията на съвременните пазарни среда, техническите достижения и предизвикателства на дематериализацията на икономическите блага, реалните практики и законодателната база. На *трето* място, дисертацията **обогатява значително масива от знание** на единствената академична и научна единица заета в областта на изучаването и мениджмънта обекти на ИС – „Института за интелектуална собственост и технологичен трансфер“ на УНСС.

- *Научно-приложни резултати* – На базата на изследването е изградено аргументирано предложение за **създаване на организация за колективно управление на авторските права (ОКУП)** във фотографската индустрия. Предложена е още и **система за изписване на**

авторите и носителите на права върху фотографските произведения, заедно с годината и мястото на създаване, която вече се използва от преподавателите и изследователите в катедрата.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

- На първо място, като генерален принос на разработката, трябва да се посочи именно, че тя е **осъществена**, тъй като развитието и предизвикателствата на фотографската практика определено са имали нужда от по-детайлно представяне, анализ и конкретни насоки за подобрене на тяхното регулиране. Нещо повече, намирам текста за част именно от ограмотвяването на професионалистите в областта, особено на онези, които тепърва ще се развиват като специалисти и част от бизнес средата с медийни продукти.

- Дисертантът е извършила усилено проучване както по отношение на **историческото развитие** на естетическия, техническия, регулаторния и икономическия аспекти на фотографската практика. Всичко това е от безспорна полза за всички, които се интересуват от „осмото изкуство“ и особено от онези, които се занимават професионално с него или имат намерение да го правят в перспектива.

- Лилия Йотова се е справила впечатляващо с едно много **полезно и информативно сравнително изследване на нормативната база** – международна и национална, на реалните практики, касаещи отделните обекти на авторско право и сродните му права и е открила ясни пропуски или „сиви зони“, които правят работата на фотографите много уязвима и то в епоха на дигитализация, автоматизация и свръхкомуникация.

- Особен акцент и положителна оценка заслужават многото на брой **таблици със сравнения на модели, класификации и практики**, изградени от дисертанта. Те не само обогатяват изложението, а и създават синергичен ефект от синтеза на събраната информация и потвърждават „декларацията“ на автора, че ще работи интердисциплинарно и ще търси приложност на резултатите от изследванията си.

- Също така, вместо „удобно“ да избегне все още динамичните и далеч от приключване процеси по уреждане на авторството и, съответно, закрилата на такова след масовизирането на моделите на **ИИ**, авторката

смело и категорично е проследила случващото се в последните 3-4 години и е заела своя критична позиция.

- Посочването на списък с видове **бизнес модели** (гл. 3) има отчетливо приложна природа, доколкото систематизира и обучава фотографите на начини, чрез които да остойностят труда си.

- На последно място, но не и по значимост, самото наличие на **собствено анкетно проучване**, насочено не само към създаващите фотографски произведения (от страната на предлагането), но и към ползватели (търсенето), на първо място представя реални данни, върху които да се тестват хипотезите, а на второ място, предоставя една много по-обективна картина на обменните отношения при фотографски произведения.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

- Списъкът с публикациите, осъществени в периода на подготовката показва, че дисертантът има една публикация по темата в реферирано и индексирано издание в световно известна база данни, съдържаща значима научна информация, и 5 публикации в нереперираните списания с научно рецензиране. Общият брой точки придобити от тях е 70 от 30 изискуеми от ЗРАС и придобиването на ОНС „Доктор“.

- Лилия Йотова е покрила критериите по ЗРАС на Р България за придобиването на ОНС „доктор“ повече от два пъти. Акцент в списъка с публикуваните заглавия очевидно е влиянието на дигитализация в сферата на фотографията, но също така се вижда и информативния характер на управлението на правата за артистите и професионалистите в т. нар. „креативни индустрии“, които от десетилетия глобално бележат непрекъснат и забележителен ръст (в т.ч. и у нас). Въпреки че един от основните изводи (и приноси) на дисертационния труд е ниската култура на фотографите в България по отношение на техните права като автори на различни категории фотографски изображения, все пак не може да се пропусне факта, че липсва публикация на чужд език, чрез която да се споделят резултати от разработката, най-малко за споделяне на наблюдения и практики с други заинтересовани изследователи (поне в рамките на Европа).

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е коректно изготвен и във висока степен отразява важните приносни моменти от съдържанието на дисертацията. Той проследява и развитието на основния текст от предисторията, избора на методология, хипотезите, аргументите главите да бъдат разделени по съответния начин, посочва приносите, ограниченията, изводите и авторовите публикации.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

- Представянето на резултатите от анкетните проучвания можеше да е много по-прецизно от това в дисертационния труд (гл. 3) и за тази бележка има няколко аргумента: *първо*, налице е известно разпиляване при предаване на данните от различните батерии въпроси, което затруднява проследяването на логиката на изложението; *второ*, принципът на икономичност при изграждането на „доклад“ от проучване предполага да се обобщават и групират данните, които нямат ключова роля за формирането на изводи; *трето*, не е ясно на какво основание авторката е решила да определи, че достигнатият брой респонденти и в двете анкети е достатъчен, че да е „представителен“; *четвърто*, докато реалните резултати се очаква да намерят място в основния текст на труда, в приложенията се поставят бланки/списък на въпросите, които са заложили в изследването, а не отново диаграмите с данни; *пето* (макар и да не е задължително, ако не е изрично посочено от автора), „едномерното“ представяне на резултатите (направо от електронната платформа) е улеснение, но засичането на резултатите поне по определени въпроси, щеше да изведе още и вероятно интересни взаимовръзки, които да обогатят информативния характер на анализа; и накрая, но не и по-важност, *шесто* – в коментиранията част се долавят опити на дисертанта да „слага думи“ в устата на респондентите и да съчетава отговори, които да звучат в синхрон с поддържаните от нея теза или тези.

- На следващо място, въпреки разбираемите мотиви и добри изследователски намерения на дисертанта, колкото и да е „удобен“ за изграждане на анализ, инструментът „SWOT“ не може да служи за разглеждане на цяла една „индустрия“. Той не само много конкретен по определение, за да носи очакваната и полезна информация за

мениджърите, поради което се прилага от „организации“ (и понякога само за даден „продукт“), но и има свое продължение – „TOWS“-анализа. Последният представлява вид пътна карта за предприемане на действия в бъдеще за справяне с негативните обстоятелства и оползотворяване на възможностите и съществуващите предимства, а отделна „индустрия“ на практика няма как да осъществи такива действия.

- По повод на езика на дисертацията, определени части от нея имат нужда от редакция, както за да се спазят „духа и буквата“ на академичното писане, така и за да се уеднакви текста изобщо. Отдавам този негов дефект на професионалния език и стил, на които е свикнала авторката, но все пак на част от обучението в докторски програми е отредено и създаването на умения за подготовка и редакция на научен текст.

- Препоръките към дисертанта по отношение на „външната среда“ са повече от ясни – използване на резултатите от труда, за да се обърне внимание на компетентните държавни органи и на „гилдията“ към проблемите, тенденциите и пропуските в регламентите.

8. Заключение

От гореизложеното заключавам, че дисертационния труд на **Лилия Миткова Йотова** със заглавие „Бизнес с интелектуална собственост във фотографската индустрия“ отговаря в необходимата степен както на законовите и академични изисквания, така и на формалните и съдържателни такива, поради което получава от мен категорична **положителна оценка** и, съответно, дисертантът заслужава да **придобие образователната и научна степен „Доктор“** в професионално направление 3.8 *Икономика* (ДП „Организация и управление извън сферата на материалното производство /интелектуална собственост в творческите индустрии/“ към Бизнес факултет, катедра „Интелектуална собственост и технологичен трансфер“ на УНСС).

02.01.2026 г.

Подпис:

София

/доц. д-р Д. Трендафилов/

R E V I E W

From: Associate Professor, PhD, **Dimitar Ivanov Trendafilov**
New Bulgarian University;
3.8 Economics (Marketing)

Subject: dissertation for the award of the educational and scientific degree
"doctor" in a *scientific specialty* at the UNWE.

About: for submitting the review: participation in the scientific jury for the defense of the dissertation work according to Order No. 3519 /29.10.2025 of the Rector of the UNWE.

Author of the dissertation: **Lilia Mitkova Yotova**

Topic of the dissertation:

"Intellectual Property Business in the Photography Industry"

1. Information about the dissertation candidate

The doctoral candidate Liliya Yotova studied in a doctoral program at the Department of Intellectual Property and Technology Transfer of the Faculty of Business of the UNWE in accordance with the Order of the Vice-Rector for Research and Development of the UNWE in full-time form No. 1044/12.04.2021 with a study period from 03.05.2021 to 03.05.2024. The doctoral program was extended by Order No. 617/11.03.2024 for a period of 1 (one) year until 04.03.2024. Transformed into a part-time form of study by Order No. 429/14.02.2025 for a period of 1 (one) year until 05.03.2026.

• *Brief bio note* – After completing secondary specialized education in arts and culture (profile "Printing") at the "Julius Fuchik" State High School for Applied Sciences and Arts in Printing and Photography, Liliya Yotova acquired HE degrees first at NBU (program "Economics - Business Administration", with a specialty "Business Management"), and then at the Sofia University "St. Kliment Ohridski" (Master's degree in "Print Media"), as well as holding various

documents certifying additional qualifications (including photography) and proficiency in foreign languages. Her career development has gone through positions in various organizations as a public relations officer and has led to photographic and photo-journalistic activities, and for ten years she has been a teacher in the specialty at the "Private Professional College of Screen Arts "Art College" Sofia" and chairwoman of the NGO "Association of Professional Photographers" with headquarters in Sofia.

- *Brief information on the implementation of the individual plan* – During her training/preparation, Lilia Yotova has successfully passed the following exams from *Block A* - "Methodology of Scientific Research, "Statistical Methods and Econometric Models in Research" and "Economics" and exams from *Block B* /specialized disciplines/ - "Artistic and Literary Property", "Intellectual Property in the Creative Industries" and "Abstract on the topic of the dissertation "Business with Intellectual Property in the Photography Industry".

Between 2021 and 2025, she carried out intensive research activities, consisting in preparing the main parameters of the scientific research covered in the dissertation ("topic, structure, title and content"); she made the necessary efforts in collecting and selecting scientific literature and other information sources on the topic, she became widely acquainted with international practice, including studying various cases regarding infringement of IP rights in the field of photography.

Also, during the indicated period, she prepared a design for the survey studies covered in her dissertation, which she subsequently distributed online among the two target groups for her research – creators (professionals and semi-professionals/amateurs) and users (a heterogeneous group, random sample) of photographic products/content.

As for the contribution of the candidate to the activities of the department and the university, she has conducted lectures in modules related to artistic property, copyright and related rights at the bachelor's level of study (specifically, in the disciplines "Intellectual Property" and "Scientific Ethics"), and also participates in organizational and scientific forums of the department (specifically, in the creation of ARTS - "Alliance for the Development of Creative Forces" in 2022 and in the 9th edition of the "International Photographic Forum for Professional Photographers and Videographers").

2. General characteristics of the presented dissertation work

- Liliya Yotova's dissertation has a main text of 239 standard pages out of a total volume of 280 pages. It is divided into an introduction, three separate chapters and a conclusion – in the first chapter: *Photographic industry and photographic works*, the history, specifics, main users and technical characteristics of the photographic industry are presented; in the second chapter: *Intellectual property in the photographic industry. problems and challenges for the participants* she has focused her efforts on the regulatory framework, international harmonization and the challenges to the regulation of public relations arising from the creation, (fair) use and monetization of products in the photographic industry; in the third chapter: *Business models in the photographic industry*, the results of her own survey are presented, the author's concepts for business models suitable for the industry are presented and conclusions are listed based on the entire content.

- The list of sources used in the dissertation includes 136 titles in Bulgarian and English, and the list of legislation sources adds another 37. There are two appendices containing graphs with results obtained from the two conducted surveys, which are the focus of consideration in the first part of the third chapter.

- The dissertation has used and referred to a total of 70 figures and 27 tables, a significant portion of which are created by the author and follow the results of the scientific research work preceding the preparation of the text.

- In addition to the fact that *the topic of the dissertation* is **dissertable**, it is also undoubtedly **relevant** due to several environmental factors that subject photographic activity to significant changes - digitalization, the rapid development and mass use of AI, as well as the slow-paced enrichment and synchronization of legislation in the right direction.

- *The subject, object, goals and objectives* are clearly formulated and fully correspond to the topic set out in the title. In addition, the dissertation author has formulated four working hypotheses that provide the necessary structure to her research work and objectivity to the conclusions drawn from the data analyses.

- *The number and nature of the sources of information used* - the wide spectrum of both normative, academic, market, and more narrowly profiled

(professional) sources - show the broad view of the dissertation on the studied subject and its issues. The nature of the sources allowed the research work to be carried out with maximum quality both in relation to the past and the present of the photographic industry, with a successful combination of its historical, technical, regulatory and economic aspects.

3. Evaluation of the obtained scientific and applied scientific results

- *Theoretical results* – First and foremost, **new knowledge** has definitely been created. Here it is worth considering with a positive sign that Lilia Yotova has approached **interdisciplinary**, which further increases the value of both the work put in and the results of it. *Second*, a new approach has been developed for implementing **business models in the photographic industry**, taking into account the conditions of the modern market environment, technical achievements and challenges of the dematerialization of economic goods, real practices and the legislative framework. *Third*, the dissertation **significantly enriches the body of knowledge** of the only academic and scientific unit engaged in the field of studying and managing IP objects – the “Institute for Intellectual Property and Technology Transfer” of the UNWE.

- *Scientific results and applications* – Based on the research, a reasoned proposal for **the creation of a collective copyright management organization (CMO) in the photographic industry** has been developed. **A system for listing the authors and rights holders of photographic works, along with the year and place of creation**, has also been proposed, which is already used by the lecturers and researchers in the department.

4. Evaluation of scientific and applied scientific contributions

- First of all, as a general contribution of the development, it should be noted that it **was implemented**, since the development and challenges of photographic practice definitely needed a more detailed presentation, analysis and specific guidelines for improving their regulation. Moreover, I find the text to be part of the literacy of professionals in the field, especially those who are yet to develop career in the industry and be part of the business environment of media products.

- The dissertation has conducted extensive research into **the historical development** of the aesthetic, technical, regulatory and economic aspects of

photographic practice. All of this is of undeniable benefit to all those interested in the "eighth art", and especially to those who are engaged in it professionally or intend to do so in the future.

- Liliya Yotova has impressively done a very **useful and informative comparative study of the regulatory framework** - international and national, of the actual practices concerning the individual objects of copyright and related rights, and has discovered clear gaps or "gray areas" that make the work of photographers very vulnerable, especially in an era of digitalization, automation, and hypercommunication.

- The numerous **tables with comparisons of models, classifications and practices**, constructed by the candidate, deserve special emphasis and positive evaluation. They not only enrich the presentation, but also create a synergistic effect from the synthesis of the collected information and confirm the author's "declaration" that she will work interdisciplinary and will seek applicability of the results of her research.

- Also, instead of "conveniently" avoiding the still dynamic and far from completed processes of settling authorship and, accordingly, protecting it after the massification of **AI models**, the author has boldly and categorically followed what has been happening in the last 3-4 years and has taken her critical position.

- The listing of types of **business models** (chap. 3) has a distinctly applied nature, insofar as it systematizes and educates photographers on ways to monetize their work.

- Last but not least, the very existence of **authentic survey**, aimed not only at those who create photographic content/work (on the supply side), but also at users (demand), firstly provides an idea of real data against which to test the hypotheses, and secondly, provides a much more objective overview of the exchange relations in photographic works.

5. Evaluation of dissertation publications

- The list of publications carried out during the preparation period shows that the dissertation candidate has one publication on the topic in a refereed and indexed issues in a world-renowned database containing significant scientific information, and 5 publications in non-refereed journals with scientific review. The total number of points acquired from them is 70 out of 30 required by the

Law for academic development in R Bulgaria, and the acquisition of the scientific degree "Doctor".

- Liliya Yotova has met the criteria of the Law for the acquisition of the PhD degree more than twice. The emphasis in the list of published titles is obviously the impact of digitalization in the field of photography, but the informative nature of rights management for artists and professionals in the so-called "creative industries", which have been globally marking continuous and remarkable growth for decades (including in our country). Although one of the main conclusions (and contributions) of the dissertation is the weak culture of photographers in Bulgaria regarding their rights as authors of various categories of photographic images, the fact cannot be overlooked that there is no publication in a foreign language through which to share the results of the development, at least for sharing observations and practices with other interested researchers (at least within Europe).

6. Evaluation of the autoref

The abstract is correctly prepared and to a high degree reflects the important contributing points of the dissertation content. It also traces the development of the main text from the background, the choice of methodology, the hypotheses, the arguments for dividing the chapters accordingly, indicates the contributions, limitations, conclusions and the author's publications.

7. Critical remarks, recommendations and questions

- The presentation of the results of the surveys could have been much more precise than in the dissertation (chap. 3) and there are several arguments for this remark: *first*, there is a certain dispersion in the presentation of the data from the different sets of questions, which makes it difficult to follow the logic of the presentation; *second*, the principle of economy in the construction of a "report" from a survey implies summarizing and grouping data that do not play a key role in the formation of conclusions; *third*, it is not clear on what basis the author decided to determine that the number of respondents reached in both surveys is sufficient to be "representative"; *fourth*, while the actual results are expected to find a place in the main text of the work, the annexes contain forms/lists of the questions that are included in the study, and not the data diagrams again; *fifth* (although not mandatory, unless explicitly stated by the author), the "one-

dimensional" presentation of the results (directly from the electronic platform) is a convenience, but the detection of the results at least on certain questions would have revealed more and probably interesting interrelationships that would enrich the informative nature of the analysis; and last but not least, *sixth* - in the commented part, one can notice the candidate's attempts to "speak for" the respondents and to combine answers that would sound in sync with the thesis or theses she supports.

- Next, despite the understandable motives and good research intentions of the dissertation, no matter how "convenient" it is for building an analysis, the "SWOT" tool cannot serve to examine an entire "industry". It is not only very specific by definition to bring the expected and useful information to managers, which is why it is applied by "organizations" (and sometimes only for a given "product"), but also has its own continuation – the "TOWS" analysis. The latter is a kind of roadmap for taking actions in the future to deal with negative circumstances and utilize opportunities and existing advantages, but a separate "industry" cannot practically carry out such actions.

- Regarding the language of the dissertation, certain parts of it need editing, both to adhere to the "spirit and letter" of academic writing and to unify the text in general. I attribute this defect to the professional language and style to which the author is accustomed, but still, part of the training in doctoral programs is also assigned to the creation of skills for preparing and editing a scientific text.

- The recommendations to the dissertation candidate regarding the "external environment" are more than clear - using the results of the work to draw the attention of the competent state authorities and the "guild" to the problems, trends and gaps in the regulations.

8. Conclusion

Liliya Mitkova Yotova 's dissertation titled "Business with Intellectual Property in the Photography Industry" meets the necessary degree of both the legal and academic requirements, as well as the formal and substantive ones, which is why it receives an explicit **positive assessment from my side** and, accordingly, the PhD candidate deserves **to acquire the educational and scientific degree "Doctor"** in the professional field 3.8 *Economics* (DP "Organization and Management Outside the Sphere of Material Production

/Intellectual Property in the Creative Industries/" at the Faculty of Business,
Department "Intellectual Property and Technology Transfer" of the UNWE).

02.01.2026

Signature:.....

Sofia

/Assoc. prof. D. Trendafilov, PhD/